

**GODA PRAKTIKER AV ANVÄNDARVERKTYG OCH INSTRUMENT
FÖR ATT FÖRBÄTTRA SYSTEMEN AV KVALITETSHANTERING
AV VET-PROGRAM FÖR LÄRANDE MED ADHD
KOMPENDIUM
DEL: INTRODUKTION**

Projekttitel:

Q4ADHD - Quality Assurance in VET for learners with ADHD

Partners från:

**Sofia University "St. Kliment Ohridski", BG
National Association of Resource Teachers, BG
Finance & Banking, Organisational & HR Development Association, IT
IT* International Telematic University UNINETTUNO, IT
FORO Tecnico de Formacion, ES
Stiftelsen Kursverksamheten vid U-auniversitet, SE
Science for You, GR
Dimitra Education & Consulting S.A., GR**

Projektets hemsida:

<http://qa-adhd.uni-sofia.bg/>
<http://tools4adhd.eu/>

IO3-A1 Slutversion 01/08/2018

Introduktion

Elever med "attention-deficit/hyperactivity disorder" (ADHD) uppvisar kroniska beteendevårigheter som påverkar deras funktion, både socialt och utbildningsmässigt, i skolmiljöer. Dessa svårigheter försämrar inte bara elevernas prestationer utan ger även lärare, skolpsykologer och andra som arbetar med dessa elever stora utmaningar. Även om en stor del av forskningslitteratur om ADHD finns tillgänglig för att hjälpa oss förstå detta så är avsikten med Verktyslådan istället att tillhandahålla konkret stöd, avseende god praxis, instrument och exempel, för VET-tillhandahållare för att de ska kunna förstå, implementera och mäta sina kvalitetssäkringssystem för ADHD (DuPaul, G.J., Jimerson, S. R., 2014).

Verktyslådans syfte är:

1. Att ge skolpersonal/lärare praktisk, evidensbaserad vägledning i att hantera unga med ADHD i en VET-miljö;
2. Att ge de involverade i att utforma utbildningstjänster inom VET en anblick om hur de bäst kan uppfylla behoven hos VET-elever med ADHD.

Den här verktyslådan använder sig av de fynd som sammanfattats i de identifierade "BÄSTA PRAXIS" och tillgängliga online-verktyg (t.ex. [Quick Scan](#)) som stöttar lärare och elever i VET och representerar en referensguide för de som arbetar med elever med ADHD i linje med [Quality Assurance Framework for VET for learners with ADHD](#)¹.

Sett till de bästa praxis som samlats in kunde parterna identifiera tålamod, kreativitet och följdriktighet som nyckelfaktorer för att underlätta inneslutandet av elever med ADHD.

Som lärare är ens roll att utvärdera varje barns individuella behov och styrkor. Sedan kan läraren ta fram strategier som kan hjälpa elever med ADHD att fokusera, hålla sig till uppgiften och lära sig med sin fulla förmåga.

Den här verktyslådan ger några framgångsrika exempel som samlats in i fem europeiska länder (BG, EL, ES, IT, SE) som kan stötta VET-tillhandahållare i att praktiskt förbättra sina ADHD-relaterade tjänster.

Dessa verktyg har organiserats in i tre huvudsektioner: '**Undervisningsinnehåll**', '**Utbildningssätt**' och '**Organisation**' och fokuserar på följande aspekter:

- Skolans miljö och anpassning
- Undervisning och pedagogiska metoder (börja lektionen, hålla i lektionen, avsluta lektionen, etc.)
- Klassrumsstyrning (platser, överföring av information, elevarbetsorganisation, etc.)
- Självmedvetenhet och självkänsla
- Samverkan med föräldrar
- Utbildningssystemet i allmänhet.

Stödresurser och referenser.

Dessutom, för att kunna tillämpa verktyslådan på det mest effektiva och vidomsplännande sättet, ger varje god praxis några instruktioner för att kunna hjälpa läsaren att genast identifiera:

- målgruppen
- utmaningar och fördelar med tillämpningen
- instruktioner för implementering.

¹ För vidare information, besök projektets webbsida, särskilt de resurser och verktyg som finns tillgängliga: www.tools4adhd.eu/

En positiv attityd är dock det mest effektiva verktyget i att hjälpa en elev med ADHD. Gör eleven till en partner genom att säga "Låt oss komma på sätt tillsammans så att du kan få ditt arbete gjort."

Lärarna förväntas försäkra eleverna att de kommer att titta på gott uppförande och kvalitetsarbete och när de väl ser det kommer de att förstärka det med omedelbart och ärligt beröm.

Till sist bör lärarna leta efter sätt att motivera en elev med ADHD på, genom att erbjuda belöning i form av ett poäng- eller symbolsystem.

I dessa bästa praxis ligger fokuset på överförbar potential, baserad på verklig, "hands-on" erfarenhet. Vi utgår från erfarenheterna i skolor och utbildare som beskriver fallen för att ge riktlinjer för effektiv överförbarhet. Vi analyserar de utmaningar som kan uppstå och framgångsfaktorerna för implementeringen.

Online-verktyg

Kognition refererar till alla tankeprocesser som sker i hjärnan, så som koncentration, minne, förmåga att planera och tidsuppfattning. Det finns verktyg som utformats för elever med ADHD för att de ska kunna koncentrera sig, minnas, planera och slutföra aktiviteter eller planera sin tid.

Dessa verktyg kan vara enkla minnesanteckningar, kalendrar, aktivitetsscheman men även mer avancerade elektroniska enheter så som appar och smartphones. Kognitivt stöd kan, förutom praktiska verktyg, även bestå av strategier, rutiner samt ordning och struktur. Exempelvis kan man för att skapa ordning och struktur i vardagslivet använda sig av bildsymboler, etiketter, färger och olika lagringssystem. Andra verktyg är utformade för att hjälpa till med aktivitetsreglering.

Emedan traditionella miljömässiga, instruktionsmässiga och organisatoriska tekniker har varit delvis hjälpsamma för elever med ADHD, förändrar tekniken sättet på vilket våra elever lär sig i dagens klassrum, med både potentiella fördelar och nackdelar.

Lärarna tyckte att effekten av nutidens digitala miljö på deras elevers forskningsvanor och färdigheter var allmänt positiv, men ändå flerskiktad och inte utan utmaningar.

Naturligtvis kan både traditionella och teknikdrivna strategier ta itu med ADHD-elevernas uppmärksamhetsbehov. Dock bör det understrykas att dessa tekniker kan implementeras i hela klassen eftersom de har integrerade och universella designprinciper och därmed gynnar alla elever.

Genom att införliva riktade miljömässiga, organisatoriska och upplysande tekniker i vardagens instruerande och klassrumsstyrda praxis, kan lärarna bemyndigas att förbättra den sammanhängande uppmärksamheten och utbildningsmässiga prestationen hos elever med ADHD.

Genom att visa upp några av de mest uppdaterade apparna som fokuserar på studiefärdigheter, organisation och engagemang kan lärarna också ägna sig åt egenskaperna och behoven hos elever med ADHD. Genom att göra detta kan lärarna skapa en rättvis och förbättrad inlärningsmiljö för alla elever i denna era av ökande digitalisering.

I slutet av den här verktygslådan (bilaga) finner du en lista med olika appar och online-resurser som kan stötta undervisning och inlärning för elever med ADHD.